

Бондарчук Ю.
*аспірантка кафедри конституційного і
адміністративного права,
Національний авіаційний університет*

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДАНИХ РЕЄСТРІВ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Система охорони здоров'я побудована на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій, електронних систем і баз даних, які потребують інформаційної безпеки реєстрів. Перехід більшості медичних закладів із паперового документообігу в електронний, зумовило створення відповідних технологічних систем, які гарантували безпечність та охорону реєстрів даних. Законодавчо закріплене визначення «інформаційна безпека» відсутнє, проте у більшості законодавчих приписів термін вживається, отож як синонім до «інформаційної безпеки» можна віднести захист інформації. У статті 1 Закону України «Про інформацію», зазначено що, захист інформації - це сукупність правових, адміністративних, організаційних, технічних та інших заходів, що забезпечують збереження, цілісність інформації та належний порядок доступу до неї [1]. Інформаційна безпека законодавчо не відображена у єдиному законодавчому приписі, проте у більшості галузей права присутні норми права, які охороняють інформацію, інформаційні відносини, зокрема у сфері медицини. На нашу думку, більш доцільним є створення нормативно-правового акта, у якому було б зосереджено концептуальні аспекти інформаційної безпеки.

Серед електронних нововведень слід виділити такі, як електронна система охорони здоров'я, електронна реєстрація пацієнтів, збереження та внесення інформації про особу в базу даних медичних реєстрів. Усі згадані процеси потребують нормативно-правового регулювання. Основою інформаційної безпеки охорони здоров'я є створення та забезпечення безпечного інформаційного середовища, яке задовольняє та охороняє потреби громадян у сфері медицини. Основні дані, які використовують медичні заклади для реєстрації осіб - це персональні дані, конфіденційна інформація медичного характеру, історія хвороб. Як суб'єкти господарювання у сфері медичного обслуговування громадян, медичні заклади (незалежно від форм власності державні чи приватні), зобов'язуються гарантувати інформаційну безпеку реєстру бази даних. Громадяни є суб'єктами інформаційних відносин та надають згоду медичному закладу на обробку персональних даних. Саме інформація, стосовно фізичного та психологічного стану особи є конфіденційною інформацією, поширення якої тягне кримінальну, адміністративну відповідальності. Дану інформацію, кіберзлочинці використовують для інформаційного пригнічення та психічного впливу на осіб. До прикладу, вимагання коштів, переслідування, доведення до самогубства. Всі ці кримінальні правопорушення можна розглядати як внутрішньодержавні злочини, так і міжнародно-правові порушення прав осіб.

Електронна система медичного обслуговування автоматизована завдяки системі eHealth [2]. Загалом, eHealth - це інформаційний простір, який використовують медичні установи, для ведення документообігу, систематизації та аналізування медичної інформації, для швидкісного медичного управління, контролю фінансових ресурсів держави у сфері надання медичних послуг. Відповідно до Закону України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» [3], реформування охорони здоров'я передбачало введення інформаційного медичного простору. Проте, законодавчо не передбачено можливості боротьби із кіберзлочинністю, що не цілком гарантує безпечність використання інформації про особу медичними закладами.

Отже, створення закону про інформаційну безпеку повинно включати розробку механізмів і методів боротьби із кіберзлочинністю та гарантувати захист інформації у всіх галузях права, які містять інформаційні відносини. Даний закон повинен передбачати протидію та активні контрзаходи у процесі забезпечення інформаційної безпеки держави. Сфера охорони здоров'я містить комплексну інформацію про громадянина, як пацієнта та користувача медичними послугами. Інформація, яку надає пацієнт, містить особистісний характер, поширення та витік інформації, може спричинити моральну шкоду та психічний розлад особи. Медичний заклад як отримувач інформації зобов'язаний надати гарантію інформаційної безпеки, опираючись на законодавчо закріплений припис боротьби із кіберзлочинними угрупованнями.

Список використаних джерел

1. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2657-12> (дата звернення 20.01.2023р.)
2. Офіційний сайт eHealth. URL: <https://ehealth.gov.ua/>
3. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 19.10.2017 № 2168-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2168-19> (дата звернення 20.01.2023р.)